



Jula
2022

KYRKJEBLAD FOR SAMNANGER

74.
årgang



Englebesøk i kyrkja på Ådland i år



s. 2 - Biskopen takkar for seg



s. 4-5 - Frivillig-kjendisen Eva



s. 7 - Ei ubegripeleg historie!



s. 13-15 - Glimt frå året som gjekk

Sei noko om Jesus!

Den 30. november sluttar eg som biskop. Dette er difor mi siste julehelsing i kyrkjeblada i Bjørgvin. Då vil eg seja noko om Jesus. Eg har sagt mykje om mangt i dei nesten 14 åra eg har vore biskop. Men ingen ting har vore viktigare for meg enn å seja noko om Jesus.

Den kjende svenske forfattaren Göran Tunström opplevde ein gong at telefonen hans plutselig ringde svært seint ein kveld. Det var ein gammal ven som livet hadde køyrt over fleire gonger. Han kjende seg totalt ferdig. Det einaste han orka å seja var: – Du må komma!

Tunström kom, og vart møtt av venen som hang i dørkarmen med den eine handa, medan den andre heldt fast på ei whiskyflaske. Han såg på Tunström med slitne augo og fekk stamma fram: – Du må seja noko! Tunström svarte: – Kva skal eg seja? Vennen sa: – Eg veit ikkje. Men du er jo forfattar. Du må seja noko.

Då datt det ut av Tunström: – Skal eg seja noko om Jesus? – Ja, sa vennen. Gjer det! Sei noko om Jesus! Så byrja han å gråta. Tunström gjorde som han vart beden om. Han sette seg ned saman med venen, og byrja å snakka om Jesus.

Eg forstår dette utbrotet: – Sei noko om Jesus! Viss eg kjem dit at alt rasar rundt meg, slik det gjorde for mannen i denne forteljinga, då vil eg høyra om Jesus. Då vil eg høyra om han som er sentrum i julefeiringa. Han som kom frå Gud, men som søkte seg nedover og landa på strå i Betlehem. Han som i alt han gjorde viste ei særlig omsorg for dei som sleit med å komma gjennom dagane, og dei som stod på sida av det gode selskapet.

Når vi les dei fire evangelia i Bibelen, ser vi at Jesus er miskunnsam og full av omsorg. Ein stad står det: «Då Jesus såg alt folket, fekk han inderleg medkjensle med dei, for dei var forkomne og hjelpelause, som sauver utan gjetar» Orda som her er omsette med «han fekk inderleg medkjensle med dei», betyr direkte omsett: «hans indre kom i rørsle

på grunn av dei». Menneske si naud rører Jesus

På vegen ut av Bjørgvin og tilbake til Ås der eg kom frå, spør eg meg sjølv: Kva fekk eg gjort som biskop? Mest av alt håpar eg at eg som Tunström har fått sagt noko om Jesus, om kjærleiken hans til oss. At eg har bidrege til å styrka trua på han som både er Guds son og på same tid menneskevennen, og som er fylt av inderleg medkjensle med alle.

Takk for meg! Det har vore ei festreise å vera biskop i Bjørgvin. Eg ønskjer dykk alle ei gledeleg jul og Guds velsigning!

Halvor Nordhaug



Avskilsgåve til Biskop Halvor

Når de les dette, har Biskop Halvor Nordhaug alt vorte ”biskop emeritus”. Han har ynskt seg ei avskils-gåve frå alle i Bjørgvin bispedøme: Nemleg støtte til Den Lutherske kyrkja på Cuba som bispedømet vårt har venskaps-samarbeid med. Gåver trengst til løner, medisinar, kyrkjelydsplanting og meir til.

Gje på Vipps 96005
eller bank-konto 1503.02.13537

Historia bak julesongane våre:

Nå vander fra hver en verdenskrok

Diktarpresten Jonas Dahl (1849-1919) sit på kontoret sitt i Stavanger då denne songen «kjem» til han. Frå kontoret ser han Breiavatnet, domkyrkja og bytorget.

Medan han sit der, tenkjer han tilbake på oppveksten sin i gamle Stavanger – og på jul. Han ser seg sjølv som smågut med foreldre og besteforeldre på veg til gudsteneste i domkyrkja. Frå alle smug kjem folk vandrante – som eit pilgrimstog! I fantasien - eller i ånda - går ikkje vegen berre til domkyrkja, men vidare like til Betlehem.

Dei tre første versa stod på trykk i julenummeret av bladet «De unges venn» i 1895. Dahl arbeidde mykje med dette diktet før han var nøgd. Det fjerde verset, som gjev diktet ein ny dimensjon, kom først med i ei diktsamling i 1904.

Son til Jonas Dahl, Alf Fasmer Dahl, skreiv melodi til diktet medan han var sjømannsprest i Antwerpen. Diktet kom så med i songboka «Syng meg hjem», som var mynta på sjøfolk.

Så kanskje lydde songen på dei sju hav lenge før han vart vanleg hos oss?

*Nå vander fra hver en verdens krok
i ånden frem, i ånden frem
Et uoverskuelig pilgrimstog
mot Betlehem, mot Betlehem*

*Se barna går foran glad i flokk,
så kvinner og menn, så kvinner og menn
Selv skjelvende gamle tar sin stokk
til krybben hen, til krybben hen*

*For alle har samme hjertetrang
til julens fred, til julens fred
Guds kirke i Norge ved våg og vang
følg med, følg med, følg med, følg med*

*Og finner du ham i krybbens hø
som hyrder så, som hyrder så
Da eier du nok til freidig å dø
og leve på, og leve på*

FRIVILLIG-KJENDISEN EVA

Du har sikkert møtt på ho: Ei gråhåra, kvikk og smilande dame midt i 70-åra. Ho har pannelugg, glimt i auga og er rask i replikken. Dialekten avslører at ho har vaks opp andre stader enn i Samnanger, det kling i bergensk. Men far hennar kom frå Espelid, og ho har vore i Samnanger om somrar og i feriar heilt til ho flytta her til i 1971 og vart samning «på ekte». Eva Hellevang kjenner dei fleste og hugsar det meste, brukar me å seia.

Kvar du finn ho? Ho er over alt: To dagar i veka er ho i brukt-butikken «Annekset» på Bjørkheim. Éin dag for å selja og éin dag for å rydda, prisa og laga til. Det er frivillig arbeid, og overskotet går til lokale prosjekt som ulike lag og organisasjoner i bygda driv. Onsdagane er ho i kyrkja på Haga frå tolv til fire – då hjelper ho til på «Kompis». Her er 30–40 born ifrå 5. til 7. klasse som leikar, gjer lekser et og lagar ting. Stor fart og mykje hojing kan det vera. Eva er ein av fleire pensjonistar som hjelper til der. Då borna i ein konkurranse skulle finna namn på ein kjendis som byrja på E, vart Eva føreslegen. Ho måtte no vel vera kjendis, meinte dei, – i alle fall her i Samnanger!

Det er desse to hovud-frivillig-jobbane til Eva som er på dagtid kvar veke. «Resten er no bare noen kvelder», seier ho. Og det kan fort verta nokre kveldar sjølv om ho no etter mange år i kommunestyret for Høgre berre er på varamannsplass i politikken, – så der sparar ho nokre timer.

Men i Lionsklubben er ho aktiv framleis. Ho kom inn som første kvinne der for over 15 år sidan. Nokre ville at det helst skulle vera ein «karaklubb», men når den siste motstandaren slutta i klubben, sa ho ja til å vera med. Sidan har det vore fleire kvinner med, men akkurat no er ho åleine igjen. Lionsklubben driv velferds- arbeid både i utlandet og i Noreg. Kven har ikkje hørt om Beitostølen? Her i bygda har dei også sine prosjekt, t.d. er det dei som kvart år høgg og set opp det fine juletreet utanfor Samnangerheimen. Dei er også med og hjelper til på den årlege innsamlinga til TV-aksjonen. Eva er alltid med der, om det har vore som politikar eller Lions-medlem varierer.



Eva tek imot skuleborn som kjem på kompis, pratar litt, kryssar på lista og passar på at skorne kjem på plass på hylla!

Så er ho med som pensjonistrepresentant i styret for Utdanningsforbundet og leiar noko som heiter «Liv og lyst», som er fylkesstøtta prosjekt for å få i gang aktivitetar i bygda. Denne oppgåva har ho fått gjennom frivilligsentralen, der ho også er med i «ressursgruppa» dei har med seg.

I kyrkja er ho i tillegg til å vera «kompisleiar» med i diakoninemnda. Det er ei aktiv nemnd som organiserer og driv med mange ulike tiltak. «Saman for andre», står det så fint i den siste lina i mottoet for kyrkjelyden vår. Å驱va diakoni er å gjera noko godt for andre, men ofte gjer ein då også noko bra for seg sjølv. Det som har teke mest tid for Eva, er nok kafeen på Samnangerheimen. Den starta opp med samlingar kvar veke, men fekk seg ein knekk i koronatida. Då måtte dei ta lange pausar grunna alle restriksjonane. Når han no har teke til igjen, har det ikkje vorte så ofte, – men Eva tenkjer at dei kanskje vil prøva med kvar 14. dag til neste år. På kafeen er det vaffelsteiking og prat, og i det siste har Anne Lise Tøsse vore der med musikalske innslag. Eva er den faste som alltid stiller og ho tek ofte med seg son sin, men andre hjelper også til. Her skulle dei gjerne hatt fleire medhjelparar, seier Eva. Det er berre å melda seg!

Så er det strikke-kafé i peisestova i kyrkja på Haga kvar 14. dag, på föremiddagstid. Her kjem ein gjeng damer med handarbeidet sitt, litt kaffidrikking og



Internasjonal matklubb - gode rettar og godt humør!

mat, mykje prat og av og til bingo! Eva kan både strikka, laga kaffi og vaska opp etterpå – og er fast her også. Me må heller ikkje gløyma den internasjonale matklubben som Anette Hüttel og Eva Hellevang frå diakoninemnda driv i kyrkja på Haga. Dette er eit tilbod til innvandrarkvinner som kjem saman og lagar mat, deler eit måltid saman og trenar på å prata norsk.

Saman med Gunn Moss var Eva i si tid med og starta opp internasjonal kafé i bedehuset på Tysse. Her har folk med seg matrettar frå heimlandet sitt, og så vert det eit sort, internasjonalt måltid ut av det. Dette er no eit samarbeidsprosjekt mellom bedehus og kyrkje, og dei har eit par arrangement i året.



Eva driv "kafé" på Samnangerheimen

Elles har diakoninemnda ansvar for/ er med på nokre enkelttiltak kvart år: Helgemessegudstenesta, fest for 50-årskonfirmantar og samling i kyrkja på Haga for bufellesskapet på Skottabakken.

Har du ikkje sett Eva på nokre av desse tinga, har du sikkert sett ho på noko heilt anna – for ho har ikkje så lett for å seia nei når nokon spør! I sommar fekk ho frivilligprisen hos kommunen, og det er som de nok forstår utruleg fortent! Ho må då bruka nesten all tida si på å gjera noko for andre gjennom frivillig arbeid, eller har ho fleire timer å ta av enn oss andre?

Ho likar ikkje å vera heime og tørka støv, brukar ho seja. Har ho så tid til noko berre for sin eigen del? Jau, ho er med i ein dame-klubb her på Haga. Dei legg opp møta sine slik at det passar med hennar møte-kalender, seier ho. Så er lesing absolutt ein favoritt! Elles så driv ho litt med strikking og anna handarbeid om det skulle vera noko heime-tid til overs innimellom. Og matlagning, sjølvsagt, det er kjekt. Og så har ho helgane då, dei er nesten alltid til «privat bruk». Ho har hytte i Holsund der Samnangerfjorden møter Bjørnafjorden, og den brukar ho flittig, gjerne saman med andre. Å få besøk eller reisa på besøk til born og barneborn er noko av det som er kjekt å gjera!

Korleis får ho tid til alt, lurer me? Og kvifor gjer ho alt dette frivillige arbeidet? «Det er gøy», seier Eva. Ho likar å driva på med noko, det er sosialt - «vi har det kjekt sammen både i diakoninemnda, på Annekset og de andre stedene.» Så får ho brukt noko av det ho kan og har lært. Ho er utdanna forskulelærar med spesialkompetanse på «psykisk helse og flerkulturell forståelse», har arbeidd både som lærar, spesial-lærar og forskulelærar og likar å vera saman med born. Det dreg ho nytte av på «Kompis». «Og så toler eg litt bråk», seier ho, men innrømmer at ho kan verta litt sliten etter dei mest heftige dagane der. I tillegg til utdanning på området, har ho også erfaring med arbeid mellom flyktningar; Ho hadde ansvar for ein del innvandrarborn i kyrkjelydsbarnehagen i si tid og arbeidde seinare som flyktningekonsulent i kommunen i fem år. Denne kompetansen kan ho m.a. få brukt på internasjonal matklubb og kafé.

«Eg liker at det skjer noe» smilar og Eva og legg til at «Det er no bare to-tre dager i uken og så noen timer her og der». Heldige er me som får nyta godt av denne energien! Me gratulerer med frivillig-prisen i frivilligåret 2022 og takkar for alt Eva gjer som frivillig både i kyrkja og i bygda elles!

B. H.

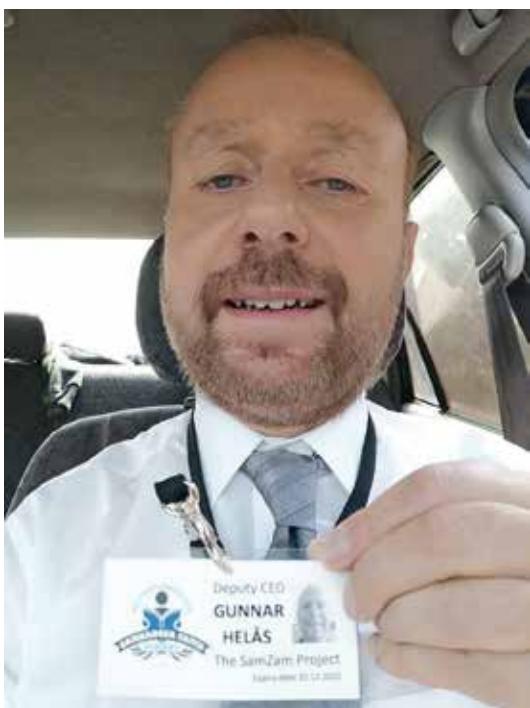
Ei ubegripeleg historie!

Som mange kanskje veit, har Frazer Siansengo (vår «school director» ved Samnanger Faith Academy – «SFA», barneskulen me driv i Zambia), sete i fengsel dei siste 15 månadene! Det begynte med at han forsvann 10. august i 2021. Tre dagar gjekk, før familien fekk vita at han var arrestert!

Frazer hadde haika med ein privat drosje som blei stansa av politiet. Dei andre i bilen stakk frå staden, men han skjøna ikkje kva som skjedde, og blei arrestert. Bilen han sat i, hadde både skytevåpen og machete i bagasjerommet.

I fleire dagar blei han mishandla av politiet, som ville ha han til å tilstå eit væpna ran. Mellom anna knuste dei helane hans med stokkeslag, og braut eine ankelen. Han var i svært dårlig form og måtte berast rundt av andre fangar. Politiet skal eigentleg ta ut tiltale etter maks 48 timer, men først tre veker etter arrestasjonen blei Frazer sikta for væpna ran, med ei strafferamme på 10–25 år i fengsel.

I Zambia kan det ta to–tre år før ein får saka si opp for retten. Heldigvis har me ein jurist som jobbar gratis for SFA. Me har kommunisert tett med han heile perioden, og det har vore til uvurderleg hjelpe! Utan han ville alt håp vore ute! Samtale med «the big man», øvste leiaren for politiet i Lusaka, førte ikkje fram. Han kunne ikkje gjera noko når tiltalen var tatt ut!



Gunnar Helås rusta til fengselsbesøk



Hilde Aarvik vitjar Frazer i fengsel.

I haustferien i -21 reiste styremedlem Gunnar Helås til Zambia for å besøka Frazer. Han hadde med krykker, og kjøpte rullestol til han. Han presenterte seg som Frazer sin arbeidsgivar, og fekk besøka han fleire gonger.

Frazer var i dårlig forfatning både fysisk og psykisk, sjølv om dei hadde tatt han til sjukehuset for røntgen og kirurgi. Legane sa at slike skader oppstår berre ved tortur. Politiet påstod at han hadde blitt tatt av ein «mobbs» som ville hjelpe dei å arrestera han, og at han var blitt skada i den samanhengen. Legane si uttale og røntgenbilda er levert til menneskerettskommisjonen i Zambia, for at Frazer skulle kunna gå til erstatningssøksmål om han vart sett fri.

Hausten gjekk, og etter mykje om og men kom saka til Frazer til retten i desember. Då kom politiet med ein mann dei hadde arrestert, og som hadde tilstått det same brotsverket. Han påstod at Frazer hadde vore med. Frazer kjende ikkje denne mannen, men han var truleg betalt av politiet for å implisera Frazer. Domaren ville no ha dei begge sikta på nytt, over nyttår. Ny siktning, ny venting. Ny runde med å «pusha» i systemet for å få saka opp på nytt. Ingen bevis; ingen fingeravtrykk på våpna, ingen teikn på mobilen til Frazer som tydde på noko kontakt eller kjennskap til dei involverte. Berre politiet og denne betalte mannen sine påstandar om at Frazer var involvert i ranet. Ingenting. Likevel, ingen garanti. Slik er det når rettstryggleiken er dårlig og korrumasjonen og prestisjen i systemet stor.

I juli -22 reiste representantar for styret i SamZam-prosjektet til Zambia for å besøka Frazer. Han var i dårlig form første gongen me møtte han på grunn av nedkjøling i det kalde veret som var. Han kunne gå litt med krykker. Me fekk ekstra tid med han, og nokon klarte til og med å ta bilde, noko som var forbode! Det var trist å forlata han, men han var utruleg nok ved godt mot då me reiste!

Hausten gjekk med til venting. Frazer fylte 55 i oktober. Mange turar til retten for å få beskjed om at saka var utsett. Eine gongen var det fordi bilen (ein pickup) som



frakta fangar til retten (på lasteplanet), hadde brote saman! Men endeleg, 14. november, slo domaren klubba i bordet og erklærte Frazer uskuldig. Sonen Joshua fylte 12 år den dagen, men Frazer fekk ikkje sleppa fri før dagen etter. Fengselet måtte ha dei rette papira, og dei måtte både stemplast og signerast og leverast til to andre kontor først. (Byråkratiet i Zambia er både formidabelt og analogt.) Endeleg kom det videohelsing av Frazer og heile delegasjonen som hadde venta ein heil dag utanfor fengselet for å følga han heim! Dei fem barna ville ikkje sleppa han av synе dei første dagane.

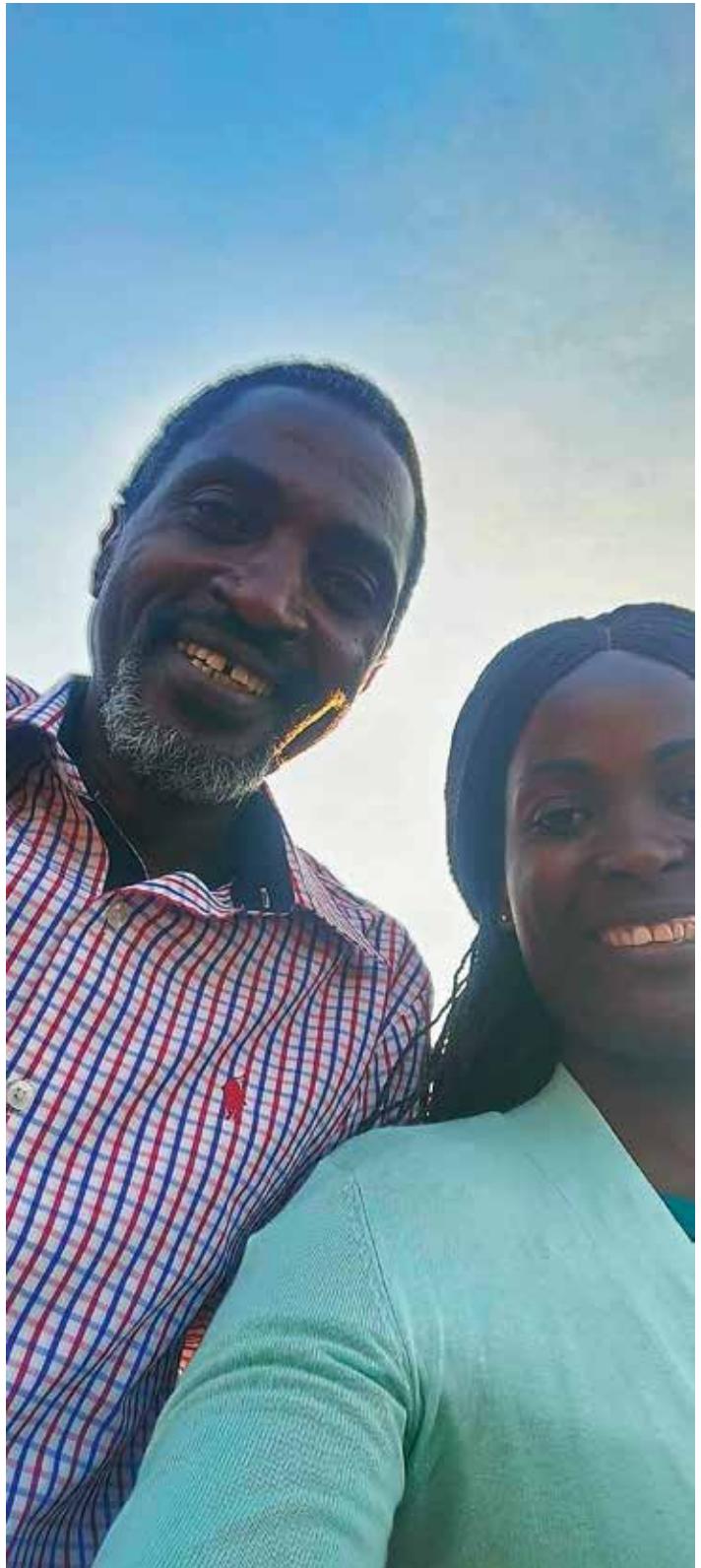
Kona til Frazer, Matildah, har besøkt han tre gonger for veka og tatt med mat til fengslet. Ho har bore minstemann på ryggen. Han var nysfødd då Frazer vart arrestert. Det er langt frå der dei bur, til fengselet, så dagen har gått med. Dei andre to dagane jobba ho som assistent på SFA. No er gleda stor i familien over å ha fått heim far og ektemann! Naboane stelte i stand velkomstfest!

Dette har vore eit utruleg nervepirrande drama å følga på avstand! Så vil det visa seg korleis Frazer kan klara å utføra oppgåvene sine med øydelagde føter. Kan henda treng han meir kirurgi for å «rydda opp» i hælane, så det ikkje kjennest som å gå på knust glas!

Til sommaren blir det arrangert tur til Zambia igjen, for å møta Frazer og familien, besøka Samnanger Faith Academy og treffa alle elevane og lærarane der, turisme, og ikkje minst: A Big African Party! Det blir bryllaupsfest for Frazer og Matildah, som «berre» har det dei kallar «traditional marriage». I juli blir det «white wedding» og registrering hos myndighetene. Det gler me oss til!

Bli med, då vel! Ta kontakt for informasjon om turen. Stor takk til alle som har stått med, og bidratt med pengar, bøn og støtte på ulikt vis, både her i Noreg og i Zambia!

Hilde Aarvik, leiar, SamZam-prosjektet



Endeleg fri!

*Vesle Olav som berre hadde sett far sin gjennom eit gitter,
kan endeleg få sitja på armen hans!*

*Frazer og Matildah er lukkelege for at 15 månader med
venting no er over. Endeleg saman igjen!*

KLÄRER DU LØYSA KRYSSORDET?

Kva kjent julesong gøymer seg i dei grøne rutene?

	 - U	→	Ikkje ta	 - Å	Nei		Fred		Spesielt flink på eit felt		 - T
 - L		→		↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Motsatt av ja					→						
Før O →	Freden		→					Restar av kaffi Låne			
		↓		Før K →		Sjef →					
			Ikkje høgt		Etter D →	Strøm →			 - S		Før F →
Uriktig →					Huset til bjørnen →			Hast →			
 - i								↓			
	 - P Plass i Samnanger	→				 - L			Pluss →		
 +L		↓					→			Før B	
Ikkje mitt →				 - U	→		Orka →				



Gåter...



1. Kva tau kan du ikkje dra i?
2. Kva hage treng ikkje bli vatna?
3. Kva duer kan ikkje fly?
4. Kva held til på bakken, men blir aldri skitten?
5. Kven er sonen til foreldra mine, men likevel ikkje bror min?
6. Kva spørsmål kan du ikkje svara ja på utan å lyge?
7. Kva nøkkel kan ikkje låsa opp noka dør?
8. Kva kan høyra utan øyre, snakka utan munn og svara på alle slags språk?

Svar: 1: Fortautet, 2: Barnehageen, 3: Vinduer, 4: Skyggen, 5: Meg sjølv,
6: Søv du?, 7: Ein skifte nøkkel, 8: Elkkoet.

borna - noko for borna - noko for borna - noko for borna - noko for borna



Finn 10 forskjellar på bildet

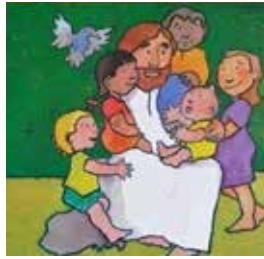


Litt av kvart om søndagsskulen

LAT SMÅBORNA KOMA TIL MEG....!»

Desse orda frå Jesus høyrer me kvar gong eit barn vert døypt. Dei har nok vore til inspirasjon for dei som såg at også borna måtte få høyra Guds ord, og såleis tok til med søndagsskuklearbeidet.

Første gongen me høyrer namnet «søndagsskule» nemnt, er i England i 1780, men me finn variantar av slike skular heilt tilbake til 1400-talet.



Den første søndagsskulen me kjener til i Noreg, finn me i 1730-åra i Ås i tidlegare Akershus fylke. Ved inngangen til 1800-talet starta haugianarane opp søndagsskular for born mange stader i landet vårt.

Den første organiserte søndagsskulen kom i Stavanger i 1844. Etter kvart følgde andre byar etter, t.d. Bergen i 1871.

Til Samnanger

I 1867 vart det skipa indremisjonsforeining i Samnanger, men først i 1903 kunne dei flytta inn i eige bedehus på Tysse. Ifølge protokollar derifrå kan ein sjå at det alt same hausten vart gjort opptakt til å få i gang søndagsskule. Det kan godt ha vore søndagsskuklearbeid i bygda før, men dette er første gongen me finn det organisert som ein del av misjonsarbeidet.

Medlemmene vart spurde om dei kunne tenkja seg å gå inn i eit slikt arbeid, og fleire svara ja. Det enda med at 5 personar tok på seg oppgåva: Jørgine E. Frøland, Karoline Emble, Anna og Agathe Bjørnås og Marthe Risnes. Dei starta opp arbeidet tidleg på året i 1904.

Litt interessant er det å sjå at det berre var kvinner. Vart det for «puslete» for mennene å arbeida med borna? Synet for kor viktig dette arbeidet var, breidde om seg, og det vart etter kvart søndagsskular i dei fleste krinsane i bygda – og etter kvart vart det overvekt av menn som var leiarar.

Bergens Søndagsskolekrets – ei samanslutning av alle søndagsskulane i kretsen – vart skipa i 1901. Dei hadde kvart år ei storsamling (årsmøte) som gjekk under namnet Kretsmøte. Me må rekna med at også søndagsskulen i Samnanger vart innmeld her, for i 1908 hadde dei dette møtet her i bygda, og folket møtte opp og fylte kyrkja – og vel så det.

Slik står det i referatet frå dette møtet:

«Kredsens aarsmøde aholdtes i Samnanger 5te og 6te juli 1908. Mødet begynte med gudstjeneste i Aadlands kirke søndag formiddag. (---)

Ofringen paa alteret havde stor tilslutning, og der inkom ved den anledning kr. 109,13. Et af de vakre minder, som vi har fra den høitidelige stund i kirken, var den barne-

flokk, som maatte anbringes i koret og paa alterringen for at skaffe plads. Der sad de da hele tiden saa andæktig og rolig og lyttet pent til alt som blev sagt, det var jo dem det gjaldt, og det var som de vilde takke os med sit tallrike fremmøde og sin udholdenhed.»

Det er vel lite truleg at ein så stor barneflokk ville sitja så «andæktig og rolig» og høyra på lange preiker i våre dagar!

Møtet skulle halda fram i bedehuset på ettermiddagen, men det var så mykje folk at dei ikkje fekk plass inne og heldt difor møtet ute i det fine veret. Dagen etter heldt dei fram med årsmøteforhandlingane i bedehuset, og også då var det «rummelige lokale omrent fuldt».

I jubileumsskriftet for kyrkja sitt 150-årsjubileum i 2001 kan me lesa at i det nye soknerådet i 1921, handla ei av dei første sakene om å få til fleire søndagsskular, og på 50-talet var det søndagsskular i dei fleste skulekrinsane i bygda

Det var store barneflokkar den gongen, og mange fann sin plass i søndagsskulen. Det kan me sjå av dette biletet av Tysse søndagsskule frå 1930-talet.



I 1924 vart Kari Øpstad tilsett som ny kommunelege i Samnanger. Ho hadde syn for søndagsskule-arbeidet og tok del i det. I 1930 reiste ho til Bergen og kjøpte stoff til ei søndagsskulefane. Ho sydde sjølv fana som no står i bedehuset på Tysse. Fana var nok ferdig til 17. mai 1930, for det er det som står på henne. Fana var alltid med på Søndagsskulen sin dag og også i 17-maitoget på Tysse. Ho er nydeleg applikert med «gull»-stoff på blå bakgrunn og har duskar i gull på kvar ytterkant.



Vinteren 1947 vart Samnanger Sundagsskulelag skipa og innmeldt i Bergens søndagsskolekrets. Sekretær Lars Harberg var med på skipingsmøtet som sokneprest Knut Gjesdal saman med sødagsskuleleiarane tok initiativ til. I tillegg til dei to nemnde var desse til stades på dette møtet: Aksel Bruvik, Ingvald Tverlid, Jakob Totland, Karl Hoseth, Solveig Bjørkelund, Lovise Østvik og Hjørdis Gjerde.

I 1947 hadde Tysse søndagsskule 77 innskrivne medlemmer – 46 jenter og 36 gutter. Flokken var då så stor at han vart delt i to klassar. Dei hadde ein klasse nede i salen medan den andre heldt til oppe på «småsalen».

«Søndagsskulen sin dag»

På det første møtet i Sundagsskulelaget vart det vedteke å ha ein årleg «Søndagsskulen sin dag» i Samnanger. Dette vart ein festdag for små og store. Det var først gudsteneste, enten på Ådland eller på Tysse. Etter gudstenesta var det prosesjon med hornmusikk og søndagsskulefana først. På Ådland gjekk marsjen til Stølane – eller Leiren som det vart kalla etter krigen. Der var det nistemat med kaffi og saft, og så var det leikar på den store plassen der. Det var også gjerne einkvan som song med borna, og ofte små helsingar frå søndagsskuleleiarane. På Tysse gjekk flokken til Teigen der programmet var det same som på Ådland.

Den siste gongen dagen vart feira så stort, var i 1974. Frå 1968 til 1974 var Nordbygda skule samlingsstad etter gudstenesta. Me har framleis søndagsskulen sin dag, men i dag er det avgrensa til familiegudsteneste, men med kake, bollar og saft etterpå!

Årsmøte for Bergens søndagsskolekrets

I 1949 vart det bestemt at Samnanger igjen skulle ta imot Bergens Søndagsskolekrets sitt årsmøte i slutten av mai. Møtet gjekk no også over to dagar. At det må ha vore ei storarta samling, les me ut frå referatet som kretssekretæren sende tilbake etter møtet.

Først vert turen til Tysse skildra i poetiske ordelag, og så er dei framme:

«Vi er fremme – Tysse – du tilsynlatende trange og kolde industribygd. Nei – i dag var det ikke tale om kulde og trengsel! Trangsyn var det at slike inntrykk hadde festet sig hos oss. Gjestfri og smilende sto sogneprest Gjesdal og Aksel Bruvik og tok imot oss, og sannelig – Brigt Våge var også på pletten! Samlet gikk vi opp bakken til ungdomshuset, og med ett fyltes luften av toner. Friskt og feiende spilte hornorkesteret mens vi samlet oss opp på plenen. Nå åpnet bygden sig for oss – pyntet til fest – kledt i vårdrakten – den lyse grønne, mens vårt vakre, korsmerkte flagg vaitet i vindien.»

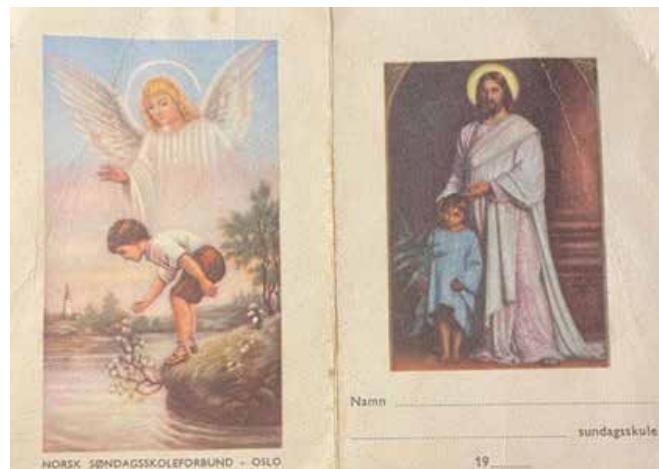
Og slik held det fram med lovprising av natur – og folk, og stor takk til Gud for både folk og land! Dåverande sekretær Lars Harberg seier det slik i takkebrevet som følgde med referatet:

«At det ytre arrangementet var så vellukka, veret så godt,

og sjølve møtet så rikt signa av Gud, gjer at me minnest dagane i Samnanger med takksemد.»

Ungdomshuset fungerte som matsal medan møta vart haldne i bedehuset, og på saklista stod det sjølvsagt vanlege årsmøtesaker, men det meste av tida vart nok brukt til å diskutera arbeidet i søndagsskulen – korleis ein kunne gjera borna kjende med Jesus på beste måten og kva hjelphemiddel ein kunne bruka. Mellom anna må dei ha diskutert vel og lenge korleis ein kunne bruka film i undervisninga. Det var nok nytt for mange, men interessa var stor, ser me av det lange referatet.

Me veit ikkje kor mange som var til stades på dette møtet, men det kan nok ha vore minst 50-60 personar. Alle vart innkvarterte privat i bygda.



Dei av oss som er gamle nok, hugsar nok dette eller liknade kort. Her fekk ein stempla ei stjerne i kortet for kvart frammøte – og fekk ein nok stjerner, vanka det ei lita påskjøning på julefesten! Seinare vart korta meir «glamorøse» med gullstjerner, fiskar og ymse dyr.

Søndagsskulen i ei ny tid

Utover 80- og 90-talet vart det vanskelegare å samla borna til søndagsskule. Både born og foreldre fekk det meir travelt, og mange tykte nok det var godt å sleppa senda borna ut på søndagen også. Dessutan vart det fleire og fleire tilbod til fritidsaktivitetar for borna. I dag har me berre to søndagsskular att i bygda vår – i bedehuset på Nesodden og i kyrkja på Haga i samband med gudsteneste der.

Søndagsskulen har endra seg mykje på dei åra som har gått sidan oppstarten. Frå å vera stille og berre svara når du vart spurde, er no borna meir aktive. Dei får lov å vera born, å vera «Sprell levande» slik oppleget som kom for over 20 år sidan seier.

Men innhaldet i undervisninga er det same: «Jesus til borna» er fokuset sjølv om metodane har endra seg mykje! Og så er vona at det som har vorte sådd av Guds ord fram gjennom åra, har vore og vil vera til velsigning og hjelp til tru for borna, og noko dei kan ha med seg gjennom livet.

A.R.H.

Alphakurs

Alphakurs er eit introduksjonskurs til den kristne trua. Alpha vart grunnlagt av den engelske kyrkjelyden Holy Trinity Brompton Church i London. Det var pastoren Nicky Gumbel som tok initiativet til Alphakurset. Utgangspunktet er at alle menneske har spørsmål, også kva gjeld tru. Alpha er ein stad der det skal vera trygt, og rom for å koma med slike spørsmål. Målet er at Alpha kanskje kan vera ei hjelpe til å finna svar på nokre av spørsmåla. Det vert halde Alphakurs over heile verda. I Samnanger har det vore mange Alphakurs. Dei første kursa vart haldne på 90-talet.

Korleis er det så å vera med på eit Alphakurs? Alle Alphakurs er bygde opp likt. Det startar med mat, så er det undervisning/tema og til slutt samtaler. Samtalene føregår

i faste grupper. Dette gjer at det vert eit trygt og godt fellesskap også i gruppene. Det er 15 aktuelle tema som vert fordelt på kurskveldane. Undervisninga har Nicky Gumbel. Desse innspelingane vert viste på storskjerm og er teksta på norsk. I år er det til saman ca. 16 deltakrarar.

Alpha har som innleiande hovudspørsmål til eit kurs; «Er det meir til livet enn dette?» I Alpha sin introduksjonsvideo til Alphakurs seier dei; «Ved ein gjennomsnittleg levealder på 70 år brukar me omlag 20 år på å sova, 10 år på å sjå på tv, 7 år på å eta, og 5 år på å reisa....så kvifor ikkje brukar ca. 24 timer på dei verkeleg store spørsmåla om livet?

Spør me dei som tidlegare har gått Alphakurs, eller dei som går i år, så er svara dei same. Dette er vel verd å vera med på.

I.Aa



Positiv og engasjert

Me er så heldige at me har fått ein ny ungdomsarbeidar her i kyrkjelyden. Ane Flaktveit Holmsen har teke over stafettpinnen etter Julie Langeland Vevle.

- Trivst du i ungdomsarbeidarstillinga?

- Ja, det er veldig kjekt og utfordrande! Eg gler meg til å gå på jobb kvar gong, og fellesskapet med dei andre leiarane er veldig bra. Eigentleg følest det ikkje som å vera på jobb. Eg har vore med som frivillig heilt sidan eg var konfirmant, bortsett frå nokre få år der eg gjekk på folkehøgskule, så det føles veldig trygt å koma inn i stillinga. Eg veit kva det går i, har berre litt meir ansvar enn før.

- Korleis går det å kombinera stillinga med studiar?

- Det er jo kun ei 20 prosent stilling, der eg jobbar kvar tysdag kveld og nokre helger, så det går eigentleg veldig fint. Kanskje bortsett frå i eksamensperiodar, då krevst det litt meir planlegging, men det går det også.

- Kva studerer du?

- Eg tek eit årsstudium i pedagogikk, og dette er eigentleg ei veldig praktisk utdanning som kan brukast til alt, og spesielt i ein slik jobb som dette.

- Kva synes du er kjekkest med jobben?

- Når konfirmantane stiller spørsmål. Veldig kjekt å

prata med dei om kva syn dei har på livet og andre ting dei interesserer seg for. Elles synes eg det er kjekt å både planlegga og vera med på leir. Det som er fint i denne jobben, er at eg aldri er aleine om ting. Me har eit leiarteam, der me arbeider veldig fint saman. Me kjenner kvarandre godt etter kvart, og har også eit fint fellesskap utanom jobbsamanhang.

Me gler oss til vidare samarbeid med Ane, og er sikker på at me kjem til å få mykje bra frå henne framover!

B.B



året som gjekk - glimt frå året som gjekk - glimt frå året som gjekk -



Heilt i starten av januar fekk me besøk av Christian Friedrich Stejskal som framførte Markusevangeliet veldig levande og heilt utan manus. I tillegg til dette brukte han bilete han hadde teke på turar rundt omkring i verda, og spela på fiolin mellom forteljinga.



Barnekoret og King Sing syng så fint på ei familiegudsteneste i Haga kyrkje.

februar
mars



april
mai



juni



Omkring kvar 14. dag har kvinner frå ulike land, som bur i Samnanger, samlast i kyrkja på Haga for å laga middag saman og prata. Målet er å læra av kvarandre og også læra litt norsk i same slengen. Mange har med seg borna sine også, så dette vert ei veldig sosial og fin stund for både store og små.

I mai var det Noas ark, med Audhild og Ragnfrid frå Gardsbarnehagen. Borna storkoste seg og fekk kle seg ut i masse gøye dyrekostyme og segla i ein fin stol-båt.

I slutten av mars var det den årlege Tårnagenthelga. Her kryp alle agentane under kyrkja på jakt etter skjulte skattar.

glimt frå året som gjekk- glimt frå året som gjekk - glimt frå året som gjekk -



juni



juli

21.august var det ranselgudsteneste for 6-åringane i kyrkja på Haga. Borna gjekk inn med dei nye skulesekkane sine, og fekk ei fin klistermerkebok med mange forteljingar frå Bibelen og heile 1000 klistermerke i.

I midten av juni var det medarbeidarfest i Sætervika. Det var god stemning, med mykje god mat, konkurransar, tale, musikk og song.



august



I august var det musikkleik i Hagakyrka for 2-åringane, saman med Kristi Mjelstad og Anne-Lise Tøsse. Det var mykje song, leik og moro.

24.august var det Ukraina sin nasjonaldag, så dagen før samlast omkring 40 personar i Haga kyrkje for å lage middag og feire saman med andre i den internasjonale matklubben. På menyen var det mange spennande rettar frå Ukraina.



september



I september var det også hausttakkefest i Hagakyrka, der me takka for alt det gode me har fått. 9-åringane var spesielt inviterte.

glimt frå året som gjekk- glimt frå året som gjekk - glimt frå året som gjekk -



4.september var det presentasjon av dei nye konfirmantane. Det er heile 28 konfirmantar denne sesongen.



Det må stadig litt vedlikehald til på kyrkjene. Her vert kyrkja på Haga måla i front, og t.h. lagarkyrkjetaren vår, Stefan, parkeringsstriper utanfor både på Haga og Ådland.



oktober

FN-dagen vart markert med loppemarknad i gymsalen på barneskulen. Det kom inn heile 17 500 kr til SamZam-prosjektet.



Alltid gøy på Kompisleir! Her har dei skodespel om den bamhjertige sameritanen, der den skadde vert frakta til herberget på eit ganske spinkelt esel...



I slutten av oktober var det utdeling av 4-årsboka. Mange spente 4-åringar kom for å motta boka si.

19.-20.november var det Lys Vaken, der borna overnatta i kyrkja og gjorde mykje kjekt saman. Her framfører dei Lys Vaken-dansen i gudstenesta om søndagen.

Kjem snart

Kyrkjelydshelg på Wallemtunet

Den 3.-5. februar vert det kyrkjelydshelg på Wallemtunet.

Her vert det leik og moro både ute og inne, og sosialt samvær med andre frå kyrkjelyden. Det vert høve til å ta seg ein tur på ski eller berre leika i snøen, og det vert sjølvsgatt god mat, kro, søndagskule for borna, gudstenesteverkstad, temasamling og mykje meir.

Set av desse dagane alt no! Det går også an å overnatta heime, for dei som likar det best.

Ta med deg nokon og kom - alle er velkomne!



TRUSOPPLÆRINGSTILTAK VÅREN 2023



Januar: Tårnagenthelg for 8-åringar



Mars: KRIK-cup for 13-18-åringar



Mars: Påske-verkstad og vandring for 7-åringar



Mai: Noah-samling for 5-åringar



Juni: Krølledag for 3-åringar

Open søndag

Presten har fri ein gong i månaden, så då er det ikkje guds-teneste. Difor har husgruppene i kyrkjelyden funne ut at

dei vil arrangera open søndag denne ettermiddagen.

Her er det litt for både store og små. Det er andakt, "Professor Proff" kjem og underheld borna med visdomsord og gøyepåfunn og Ellen Høysæter m/band syter for musikk.

Som ved gudstenestene er denne open for alle som vil, så hjartegleg velkommen til ei fin stund i kyrkja! :-)



OLINES BLOMSTERVERKSTED

Dåp, fest, bryllup, sorgbinderi

56 58 79 00 / 91 81 27 22

Tirs-Tors 10-17, Fre 10-18, Lør 10-14

K. THARALDSEN

Maling / tapetsering

56 58 63 20 - 958 45 545

NORDVIK ELEKTRO AS

Autorisert elektroinstalatør

918 93 650

TYSSELAND

Smie og mekanisk verkstad

Tlf. 56 58 76 40 - Mobil 480 08 815

K.I. SVENSDAL A/S

Graving - transport

915 58 853 - kisas@start.no

Har nokon flytta heimanfrå?

Då kan eit abonnement på

Samningen

vera av dei beste julegåvene å få!

Solheim Elektro AS

5642 Holmefjord • Telefon 91 71 84 91

- Bolig og industriinstallasjoner
- Tele- og datainstallasjoner
- Brann- og innbrotsalarm
- Termografering og kontroll av elektriske anlegg
- Sertifisert av Det Norske Veritas

www.solheimelektro.no



Døgnvakt: 56 58 15 09 Fax: 56 58 16 00
Liv Mette Sandvik Hagen 56 58 12 72

Står til teneste med
alt i samband med
dødsfall, gravferd
og minnesamvær.
Blomsterservice, sal og
service av gravminne.



- kjøkken direkte fra fabrikk
Tlf. 56 58 90 40
www.faginnredning.no

Elektrikeren i Samnanger Vi utfører El-installasjon i alle typer bygg

Vi utfører El-installasjoner i boliger, forretningsbygg og industribygg.
Egen svakstrømsavdeling.

Service avtaler/årskontroller på brannalarm og nødlys.

Service avtaler/årskontroller på elektriske installasjoner.

El-kontroller i boliger

Ernst Eismann AS
Jordalsveien 42
5105 Eidsvåg i Åsane

Tlf: +47 55 33 37 30
E-post: ernst@eismann.no
www.eismann.no



MEDLEM AV ELEKTRIKERKJEDEN

EL-PROFFEN

VI TRENG FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?

Kvart år svarar vi samla kring 200 000 samtaler via telefon
og internett, likevel er det ein av tre som ikkje får svar.

Les meir og meld di interesse på
kirkens-sos.no

Å snakke med folk om livet gir meinig.



ODLAND MASKIN A/S

TRANSPORT - GRAVING

56 58 87 00 • post@odlandmaskin.no



**Arna
GRAVFERDSBYRÅ**

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging
ved begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 24 08 08
www.arna-gravferdsbyra.no
Lakslia 14 • 5261 Indre Arna



SPAR 

Bjørkheim

Nystekte brød - Varmeskap - Takeaway pizza
Mandag til fredag 7-22, Lørdag 8-21. Telefon 56586332



Bjørkheim
KRO & MOTELL AS

Bjørkheim 5 5652 ÅRLAND
Tlf. 56 58 77 40
post@bjorkheim.no
www.bjorkheim.no



*Safa har
ullklær til
hele familien
fra topp til tå!*

www.safa.no

Safa

VAAGE SERVICES

Motorreparasjoner. Alt i sveising
Rolvsvåg Tlf. 957 84 451

SAMNANGER TAXI

Tlf. 56 58 88 66 - Mob. 470 26 289

SAMN. FYSIKALSKE INSTITUTT
Off. godkjent fysioterapeut Geir Næss
Timebestilling 56 58 91 09

INKA

Fotterapi - Haga, Kari: 90 78 09 55
Kroppsterapi - Gjerde, Elin: 91 78 28 40

SOLHEIM AUTOSERVICE A/S
Bjørkheim
56 58 90 00

KIWI BJØRKHEIM

Mandag - lørdag 7-23
Telf. 56 58 76 16

THOMAS EIKELAND

Betongentrepenør
Tlf. 56 58 64 27 Mo. 909 80 599

*Kyrkjebladet vil ynskja
lesarane sine ei
velsigna julehøgtid!
Vel møtt i kyrkja i julen.*

Samnanger kyrkjelyd

Postadresse: Hagabakkane 1, 5650 Tysse
Telefon: 56 58 90 10
E-post: post@samnangersokn.no

Kontortid: Mån.- fre. kl. 9-15
Heimeside: www.samnanger.kyrkja.no
Facebook: Kyrkja i Samnanger

Om du vil treffa nokon særskild, er det lurt å ringja på førehand. Alle er ikkje på kontoret kvar dag.

Namn:
Sokneprest: David Vogel

E-post:
david.vogel@samnangersokn.no

Telefon:
988 42 882

Kyrkjeverje: Britt Haukanes

britt.haukanes@samnangersokn.no

400 49 241

Sekretær: Bente Dyrøy Bødker

bente.bodker@samnangersokn.no

988 28 195

Trusopplæring:

Born: Kristi Mjelstad

kristi.mjelstad@gmail.com

959 86 934

Ungdomar: Ane Flaktveit Holmsen

ane.flaktveit.holmsen@samnangersokn.no

Medhjelpar: Anne Tandstad

annegtan@online.no

406 20 537

Kyrkjemusikar: Torgeir Kinne Solsvik

kinne piano@mac.com

930 45 365

Kyrkjetenar: Stefan A. Høysæter Svendsen

stefan.andre.svendsen@samnangersokn.no

984 21 117

Soknerådsleiar: Gullborg K. Aasgaard

gullborg@aasgaard.in

413 22 001

Kirkens S.O.S.

www.kirkens-sos.no

815 33 300

Kyrkja sin nattfilial – døgnope. Her får du snakka/skriva med ein prest/sjelesørgar, gjerne anonymt om du vil.

Vitjing i heimen

For dei som ikkje kan koma til kyrkja, kan soknepresten halda nattverd i heimen. Om nokon ynskjer samtale/sjelesorg eller skriftemål, kan dei også ta kontakt. Presten har sjølvsagt teieplikt.

Barnedåp

Dåpssøndagane vert kunngjorde i kyrkjekalenderen og på heimesidene våre.

For påmelding, gå inn på: <https://minkirkeside.no/Samnanger/> eller ta kontakt med kyrkjekontoret.

Gåver

Vipps:

Til konto:

11 21 48 - Samnanger sokn

Kyrkjelydsarbeid:

3562.50.22043

Trusopplæringa:

3562.07.01910

Haga kyrkje:

3562.71.03172

Ådland kyrkje:

3530.20.80664

Skuleprosjekt i Zambia:

3626.28.65031 (direkte til The SamZam Project)

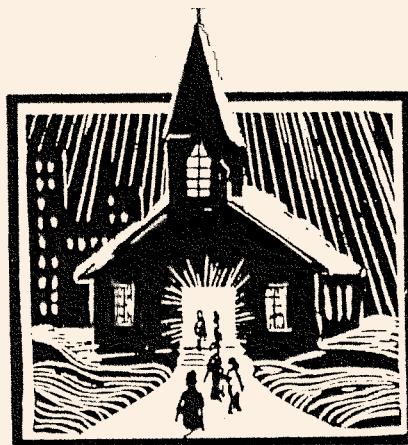
Kyrkjeblad for Samnanger

Redaktør: Bente Dyrøy Bødker.

Redaksjonsnemd: Britt Haukanes, Anlaug Røen Hauge og Johannes Bruvik.

Elles takk for foto til: Anne Tandstad, Kristi Mjelstad og Inge Aasgaard

Trykk: Norheimsund Trykkeri



Velkommen i kyrkja

11. desember kl. 17.00 - Ådland

Julekonsert

med lokale krefter

18. desember kl. 19.00 - Ådland

Damenes julekonsert

Julaftan kl.14.00 - Haga

Familiegudsteneste

Saxofon v/ Vilde Langeland

Julaftan kl.15.30 - Ådland

Familiegudsteneste

Song av familien Røen

Saxofon v/ Vilde Langeland

1. Juledag kl.12.00 - Ådland

Høgtidsgudsteneste

Blåsargruppe tek del

1. januar kl. 17.00 - Haga

Julesong-gudsteneste

Med juletregang etter gudstenesta

Ta gjerne med restar av julekaker til kyrkjekaffi